

20) Wazazi

Allah, Mwenye hikma, amesema:

“Msiwaambie neno la dharau wala msiwafukuze.”¹

Mtukufu Mtume (saw) amesema: “Wema kwa wazazi ni bora kuliko swala, swaumu, Hija, Umra na jihad katika njia ya Allah.”²

Maelezo mafupi:

Katika maeneo mbalimbali ndani ya Qur’ani, Allah amezungumzia suala muhimu sana na wema kwa wazazi; akiweka umuhimu mkubwa sana kiasi kwamba amefikia hata kusema:

“Msiwaambie Shh! wala msiwalaumu, na waambieni maneno mazuri.”

Ni dhahiri kwamba kutokana na aya hii si kwamba tu imekatazwa kuwaud– hi kwa njia yoyote, bali ni wajibu kuwafanyia wema na hisani. Watu wanaowaumiza (mioyo) wazazi wao, hata mara chache, lazima waombe msamaha wao na furaha yao kabla hawajaonja madhara yake, wanatakiwa wakumbuke kuwa watoto wao nao, baadae watakuja kuwatendea mabaya pia.

Juu ya matokeo yake huko Akhera, Mtukufu Mtume (saw) amesema: Ikiwa kwa kila tendo moja la kuwaumiza (mioyo) wengine mlango mmoja wa Jahannam hufunguka kwa ajili ya mtu huyo, basi milango miwili ya Jahannam itafunguka kwa yule anayewaudhi wazazi wake.³

1. Radhi Ya Mama

Mtukufu Mtume (saw) alimuendea kijana aliyekuwa anakufa na akamwambia: “Ewe kijana! Sema *Laa illaaha illallah*,” lakini ulimi wa kijana ulikuwa unashindwa kunyanyuka na ulikuwa unashindwa kutamka sentensi hiyo. Mtukufu Mtume (saw) aliuuliza umati uliokuwepo ikiwa mama wa kijana huyo alikuwepo. Mwanamke aliyekuwa amesimama karibu na kichwa cha yule mtu anayekufa, alisonga mbele na kusema yeye ndio mama yake.

Mtukufu Mtume (saw) alimuuliza ikwa alikuwa radhi na mwanawe ambapo alijibu “Hapana, sijaongea

naye kwa muda wa miaka sita iliyopita.” Mtukufu Mtume (saw) akasema “Ewe mwanamke! Msamehe huyu na muwie radhi.” Yule mwanamke alikubali na akasema “Kwa sababu yako, ninamsamehe. Allah awe radhi naye!”

Mtukufu Mtume (saw) alimgeukia tena yule kijana na kumuomba atoe sha- hada na mara hii, baada ya kupata radhi ya mama, yule kijana aliweza kufanya hivyo.

Mtukufu Mtume (saw) alimuuliza, “Ewe kijana! Ni nini unacho kishuhudia wakati huu?” Akasema, “Ninamuona mtu mbaya kabisa wa sura ambaye anatokwa na harufu mbaya na ambaye anasubiri kuninyonga”

Mtukufu Mtume (saw) alimuelekeza yule kijana kusoma dua hii:

“Ewe ambaye unakubali amali njema chache na kusamehe madhambi mengi! Kubali kutoka kwangu amali njema chache na samehe madhambi yangu mengi, kwani wewe ni Mwingi wa kusamehe na Mwingi wa rehema.”

Yule kijana aliposoma dua hii, Mtukufu Mtume (saw) akamuuliza tena anachoshuhudia. Akajibu: “Sasa ninamuona mtu mwenye nuru na mwenye sura ya kupendeza.

Amevaa nguo nzuri na ana harufu ya kuvutia. Anaonyesha wema na tabia njema kwangu.” (Baada ya kusema hivi yule kijana akafariki).⁴

2. Sahaba Wa Nabii Musa (As) Peponi

Wakati fulani Nabii Musa (as), alipokuwa anazungumza na Allah, aliomba: “Ewe Mola! Ninatamani kumuona mtu atakaye kuwa sahibu yangu peponi.” Jibril alishuka na kumuambia kuwa sahibu yake atakuwa ni muuza nyama aliyekuwa anaishi sehemu fulani. Nabii Musa alitoka na kwenda kumtafuta na akafika katika duka lake, ambapo alimuona kijana anayefanana na walinzi wa usiku akiwa katika hekaheka akiuza nyama.

Usiku ulipofika yule kijana alichukua nyama na akenda nyumbani kwake. Musa (as) alimfuata hadi walipo fika huko. Musa (as) alimfuata kijana huyo na kusema, “Je usingependa upate mgeni?” Yule kijana alikubali kwa moyo mkunjufu na akampeleka ndani.

Musa (as) alimtaazama yule kijana akiandaa chakula. Alipomaliza alileta kikapu kikubwa kutoka ghorofa ya juu, humo akamtoa mwanamke mzee na kikongwe, alimuosha kisha akaendelea kumlisha kwa mikono yake mwenyewe. Wakati yule kijana alipotaka kukirudisha kikapu kwenye sehemu yake, Musa (as) aliona midomo ya yule bibi ikicheza alipokuwa akisema kitu fulani ambacho hakikueleweka. Kisha yule kijana akaleta chakula na wote wakakaa kula chakula cha usiku.

Musa (as) aliuliza “Ni uhusiano gani ulionao na huyu bibi kizee?”

Yule kijana alijibu “Ni mama yangu, na kwa vile hali yangu kifedha hainiruhusu kununua kijakazi kwa ajili yake, mimi mwenyewe nina jitahidi kumhudumia na kumtizama”

Musa (as) akauliza zaidi: “Ni maneno gani aliyoyasema mama yako kabla hujampeleka juu? Alijibu, “Kila ninapomuogesa na kumlisha huomba na kusema: Allah akusamehe na akuweke pamoja, na katika daraja la Nabii Musa (as) peponi.”

Alipo sikia hivi, Musa (as) akasema, “Ewe kijana! Ninakupa bishara njema: Allah amekubali dua ya mama yako na Jibril amenijulisha kuwa utakuwa sahibu yangu peponi!”⁵

3. Laana Ya Mama

Katika kabila la Bani Israil, alipata kuishi mchamungu mmoja kwa jina la Jareeh, ambaye alikuwa akijighulisha katika ibada ya Allah katika jumba lake la makasisi. Siku moja mama yake alimuendea alipokuwa anasali, na hivyo hakumuitikia. Akamwita kwa mara ya pili, lakini tena Jareeh hakumjibu. Hili lilipotokea kwa mara ya tatu, alikasirika na akamlaani kwa kusema, “Ninamuomba Allah asikusaidie!”

Siku inayofuata, malaya mmoja alikuja katika jumba la makasisi na kuzaa mtoto hapo na akatangaza: “Huyu ni mtoto wa Jareeh niliye mzalia”

Hili lilizua mtafaruku miongoni mwa watu ambao waliwaza, “Mtu huyu huyu ambaye hutufokea kwa uzinifu, yeye mwenyewe ameufanya.” Mfalme aliamuru apelekwe sehemu ya kunyongea watu. Mama yake Jareeh alipolijua hili, alianza kuupiga uso wake kwa sononeko ambapo (Jareeh) alimwambia, “Nyamaza, kwani ni kwa sababu ya laana yako ndio ninajikuta katika matatizo haya.”

Watu wakamuuliza: “Ewe Jareeh! Tutajuaje kama unasema kweli?” Aliwaambia wamlete mtoto kwake. Mtoto alipoletwa, alisali kisha akamhoji mtoto, “Baba yako ni nani?” mtoto kwa nguvu za kimungu na ruhusa akasema, “Baba yangu ni fulani na ni mchungaji (wa mifugo) na anatoka katika kabila fulani.”

Tukio hili liliyanusuru maisha ya Jareeh ambapo baada ya hapo aliapa kutotengana na mama yake na kumtumikia katika maisha yake yote.⁶

4. Kinyozi Mkweli

Mwanazuoni mkubwa, Sheikh Baqr Kadhim, aliyeishi karibu na Najaf-e- Ashraf, anasimulia kwamba kinyozi mkweli, alipata kusimulia hadithi hii:

“Nilikuwa na baba mzee, niliyemtumikia kwa bidii, nilifanya uangalifu mkubwa kamwe sikumpuuza, kiasi kwamba nilikuwa nikimuwekea maji chooni na ninabaki nikimsubiri nje hadi anapotoka. Katika wiki nzima nilikuwa nikimtizama isipokuwa siku za Jumatano jioni ambapo nilikuwa nikienda Masjidi Sahlah nikitarajia kukutana na Imam Mahdi (as).

“Jumatano moja nilikuwa na shughuli nyingi na sikupata wakati hadi jua lilipokuwa linakaribia kuzama. Hata hivyo nilitoka kwenda Masjidi Sahlah peke yangu gizani.

“Ulikuwa ni usiku wa mbalamwezi na nilikuwa nimesafiri theluthi moja ya safari yangu, ghafla nilipomuona mwarabu akiwa amekaa juu ya ngamia akinijia. Nilijisemea, “Mwarabu huyu kwa hakika atanipora” lakini alipokuja karibu, aliongea kwa lafudhi yetu na alitaka kujua nilikokuwa ninaelekea.

“Nilimwambia kwamba nilikuwa ninakusudia kwenda Masjidi Sahlah ambapo aliniuliza kama nilikuwa na kitu cha kula nilipomwambia sikuwa nacho, akasema: “Una chakula mfukoni mwako.” Nilipoingiza mkono mfukoni, nilikuta zabibu kavu nilizonunua kwa ajili ya mwanangu wa kiume lakini nilisahau kumpatia.

Kisha yule mwarabu akasema, “Ninakushauri uende ukamhudumie baba yako” alisema hivi mara tatu, kisha ghafla akatoweka. Ni baadaye nilipokuja kubaini kuwa alikuwa ni Imam Mahdi (as) mwenyewe niliyekuwa nimemuona na kwamba hakupendezwa kwamba nimeacha kumhudumia baba, hata kwa kusudio la kwenda Masjidi Sahlah siku za Jumatano jioni.⁷

5. Kumpiga Baba

Abu Quhaf, baba wa Abu Bakr, alikuwa ni mmoja wa maadui wa Mtukufu Mtume (saw). Wakati fulani alimkashifu Mtume (saw) na hivyo mwanae Abu Bakr alimchukua na kumpiga kwenye mlango.

Habari za tukio hili zilipomfikia Mtukufu Mtume (saw) alimwita Abu Bakr na kuuliza: “Je ulifanya jambo kama hilo kwa baba yako?” Abu Bakr alijibu kwa kukubali.

Mtukufu Mtume (saw) akasema, “Ondoka nenda zako, lakini kuanzia sasa na kuendelea, usimfanye tabia kama hii kwa baba yako.”⁸

1. Qur’ani Tukufu, Al-Israil 17:23

2. Jaame’ al-sa’adat, Juz. 2, uk. 264

3. Ihyaa al- Quluub, uk. 129

4. Darshai Az- Zindagi-e-payaambar, uk. 116; Al-Amaali (Sheikh Tusi) Juz. 1, uk.63

5. Pand-e- Taarikh, Juz. 1, uk. 68; Tuhfa-e-Shaahi (Faadhil Kaashifi)

6. Naamunah-e-Ma’arif, Juz. 2, uk. 548; Hayaat Al- Quluub, Juz. 1uk.482

7. Muntahal Aamaal, Juz. 2, uk. 476; Najm al – Thaaqib

8. Daastaan-ha Wa Pand-ha, Juz. 10, uk. 128; Wasa’ail al-Shi’ah, Juz. 1, uk. 115 (Chapa ya zamani)